

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1910. március 17.

62. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

Kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos példát 40 fillér.

Kereskedelmünk és gazdasági politikánk.

Mi agrár állam vagyunk! Ezt hangoztatjuk folyvást már évtizedek óta Európa gazdasági küzdőterén, amidőn mi is a hatalmas nemzetek sorában helyet kérünk, amidőn sikerül azok közé olykor befurakodnunk. Oly jól esik hiúságunknak és sovén felfogásunknak, ha elismerik rólunk, hogy igenis agrár állam vagyunk és pedig az elsők között. De nézzük csak, hogy mint agrár állam, kik között is foglalunk helyet?

Madarat a tolláról, embert a barátjáról lehet megismerni. Kereskedelem és ipar magas fokán álló európai államok: Anglia, Németország, Franciaország, Belgium, Ausztria; agrikultur országok pedig: Oroszország, Magyarország, Románia stb. Az utóbbiak között csak a nevesebbeket említjük meg s íme így is mily szép társaságban foglalunk helyet! Ugye, hogy büszkék lehetünk?

De nem akarunk csupán a szomorú ténynyel foglalkozni, rámutatunk hátramaradottságunk okaira is? — Miként gr. Széchenyi István óta nem volt hazánknak egy kiváló gazdasági lángelméje, úgy Deák Ferenc óta sem volt önzetlen politikusunk, államférfiünk. Hatalmi törekvés minden politikánk, önzés minden hazafias cselekedetünk. Több, mint félszáz év előtt mondotta Széchenyi, hogy „az országot először gazdaságilag kell hatalmassá tenni s azután önállóvá“ — s bár még mindig csak a jelszónál tartunk, mégis önállónak, hatalmasnak lenni minden törekvésünk. Vagy talán, mint agrár állam, gazdaságilag hatalmasak volnánk? Felelet erre: tehetetlenségünk a kereskedelem és iparilag erős Ausztria hegemoniájával szemben oly nagy, hogy gazdasági politikánk szekere kátyuba akadt.

Parlamentünk nagyrésze hivatatlan elem, közgazdasági szempontból analfabéta, melyek csak zengzetes jelszavakkal szereznek mandátumokat, hogy a husos fazékból lakmározzanak. Elegendő két kezünk ujjá azon képviselők számának összeszámolására, kik mandátumaikat nem csak önző hatalmi célokért szerezték s akik az ország érdekében, — felfogva a kereskedelem nagy fontosságát, — józanul tevékenykednek. Jelentéktelen számuknál fogva azonban egyebet ezek sem tehetnek, mint hogy az óriási többségben lévő agráriusok elé olykor-olykor egy gáncsot hajtanak.

Parlamentünkben tehát kereskedő embereknek is, commercialis és nem tulnyóan jogi geniéknek kellene tért engedni, mert nem elég a törvényt csak jogszerűen megszövegezni; kell, hogy abban a szakértelem s az élettapasztalás is érvényesüljön.

A parlament kapuját pedig a kereskedők maguk nyissák ki s ne várják, hogy az megszerűen önmagától kinyitódjék. Tömörüljenek,

szervezkedjenek egy zászló alá s szálljanak harcba mindenekelőtt az agrár arisztokratákkal szemben, akik érdekeiknek legnagyobb ellenlábasai. Ha kitartanak, győzelmük bizonyos!

Most pedig, hogy a parlamenti harc nonsokára megindul és az új kormány valószínűleg milliókat és milliókat fog kérni nagy csatahajókra, elől-hátul töltő ágyukra, stbbi egyéb ilyenekre, amikről még nem tudunk; talán aktuális volna inkább kereskedelmi és iparfejlesztési célokra néhány száz milliócskát is fordítani!?

Végre szünjünk meg már a nagyhatalmak majmai lenni haderő és hatalmi törekvéseikben. Építsük meg először a hatalom *fundamentumát* s azon fejlesszük haderőnket, ha módunk lesz hozzá. De ma nincs. Mert szegények, koldusok vagyunk.

Március Tizenötödike.

Lélekemelő módon ünnepelte meg tegnap Fiume egész magyarsága a nagy márciusi napok hatvankettedik évfordulóját.

A Magyar Kör által a Fenice szinkörben rendezett ünnepélyről kell legelső sorban megemlékeznünk. A padok és az állóhelyek zsufolásig megteltek és a páholyokban Fiume előkelőségei, köztük Wickenburg István gróf kormányzóhelyettes és Vio Ferenc dr. podeszta ültek. A Rákóczy induló elhangzása és a Daloskör precíz éneke után Nádpataki Sándor szavalta el a „Talpra magyar“-t ritka temperamentummal és nagy szónoki hévvel. Utána Cavalloni József mondta el gyönyörű, hazafias beszédét, amelyet — ha lapunk szűk terjedelme nem tartana vissza — szóról-szóra le kellene közzölnünk igazi szépsége és a lelkeket megkapó hazafisága miatt. A beszéd befejezte után Cavalloninak kétszer is ki kellett jönnie a színpadra, oly erős volt a szünri nem akaró, zúgó taps és az éljenzés.

Egy kedves epizód következett a beszéd után. Egy fehérruhás, aranyos kis leány, Várady Szilárdka állt ki a színpadra és szavalta el értelmesen kifogástalan hanglejtéssel és meglepő szónoki lendülettel Ábrányi Emil „Kossuth sirja“ című versét. Sirola Ferenc dr. olasz beszéde következett ezután, melyet nagy figyelemmel hallgatott és tapsal jutalmazott a közönség. Mély hatást keltett Kozma Andornak Kápolnai László által elszavalt „Karthagói harangok“ című verse is. A Daloskör által elénekelt Hymnusszal és Kovács József cigányzenekarának Rákóczy indulójával ért véget a minden tekintetben sikerült, szép ünnepély.

A Máv. Altiszti Kör is igen szép műsorral ünnepelte meg tegnap március 15-ikét és egyuttal fennállásának tíz éves évfordulóját.

A Cirkvenicában üdülő magyarság is megünnepelte március idusát. Az ünnepségen, mely a Therapia gyógyintézet fényesen kivilágított dísztermében folyt le, számos előkelőség

jelent meg. Ott voltak Babarczy Schwartzter Ottó főrendiházi tag, Dr. Tüdös János és Ferenczy Lajos országgyűlési képviselők, Lászlófalvy Eördögh József, Dr. Groó Béla főorvos, Dr. Muth Gáspár a délvidéki függetlenségi 48-as párt alelnöke, Szentmiklóssy Béla főszolgabíró, Dr. Wagner György kerületi tisztifőorvos, Inkey Béla földbirtokos, valamint számos más előkelőség, közte nagyszámu diszes hölgyközönség.

Az ünnepet Tüdös János dr. beszéde nyitotta meg, aki lelkes szavakban méltatta a nap jelentőségét, melynek megünneplése itt e horvát területen kettős nevezetességgel bír. Utána Riner Lacika IV. elemi osztályos kis fiu szavalta el korát messze túlhaladó képességgel Pósa Lajos „Mikor imádkoztok“ című versét, majd Hagymássy Lajos és Schwarz Ernő virtuóz zongora illetve hegedű játéka keltett az ünneplőkben mély meghatottságot. A lelkes ünneplés a „Hymnusz“ eléneklésével ért véget.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hir.** Mártonffy Márton udvari tanácsos, iparoktatási főigazgató ma Fiuméba érkezett s hivatalos látogatást tett Wickenburg István gróf kamarás, kormányzó-helyettesnél és Kankovszky Ferenc miniszteri tanácsos, kormányzósági tanügyi előadónál.

— **A husz milliós kölcsön megvan.** A város által felvett husz millió koronás kölcsön folyósítása elé, mint ismeretes, akadály gördült, mert a kormány nem engedélyezhette a parlament jóváhagyása nélkül a bélyeg- és illeték mentességet. A budapesti bankcsoport viszont ilyen irányu követeléséhez ragaszkodott. Már-már úgy látszott, hogy a kölcsön ügye véglegesen lekerül a napirendről, amikor sikerült a két ellentétes álláspontot áthidalni. A megállapodás szerint a város átszolgáltatja a bankcsoportnak a kötelezvényeket s amennyiben a parlament nem engedélyezné a bélyeg- és illeték mentességet, az illetéket a város fizeti meg.

Zanella közbenjárására pedig a minisztertanács rendeleti uton felfüggesztette a kölcsön bélyeg és illeték fizetését a parlamenti tárgyalásig, a belügyminiszter pedig jóváhagyta a kölcsönszerződést. A két irat tegnap érkezett meg a polgármesterhez így a sok-sok millió folyósításának már semmi sem áll útjában. Csak azután hasznát is lássa a város egész polgársága a sok pénznek.

— **A városi tisztviselők fizetésemlése.** A városi tisztviselők fizetésrendezésének előkészítésére kiküldött bizottság ma délután ülést tart, amelyen a Pierri Konstantin által kidolgozott fizetésrendezési tervet fogják tárgyalni.

— **Blau Henrik öngyilkossága.** Részletesen foglalkoztunk tegnap Blau Henriknek, a Giuseppe Lederer Successores gabona cég tulajdonosának nagy feltűnést keltő öngyilkosságával. Az életunt embernek elsősorban anyagi veszteségei, majd mindig fokozódó idegbetegsége adták kezébe a fegyvert. Az öngyilkosság

miatt keletkezett izgalom lecsillapulásával az érdekeltek megállapították, hogy Blau Henrik mérlege még aktív s a nagy veszteségek ellenére is még tekintélyes vagyoni felel rendelkezik. Az öngyilkos kereskedő egyébiránt még mindig eszméletlenül fekszik a kórház egyik elsőemeleti kórtermében s öntudatát egy pillanatra sem nyerte vissza. Az orvosok véleménye szerint azonban halála minden órában bekövetkezhetik.

— **Termesgőzhajószolgálat Cirkvenica- és Noviba:** A Magyar-Horvát tengeri gőzhajózási társaság a n. é. közönség becses tudomására hozza, hogy f. évi március hó 20-ától kezdődőleg a Fiume-Cirkvenica-Novii termesgőzhajószolgálat a forgalom számára a következő menetrenddel újra megnyílik:

A) Hétköznapokon: Indulás Fiuméből d. e. 8.45-kor Novi-ig és d. u. 2-kor Cirkvenicá-ig, visszajövet indulás Novi-ból d. e. 11.30-kor és d. u. 5-kor Cirkvenicá-ból.

B) Vasárnap és ünnepnapokon: Indulás Fiuméből d. e. 8.45-kor Cirkvenicá-ig és d. u. 2.30-kor Novi-ig. Jövet indulás délfel 12-kor Cirkvenicából és délután 6.30-kor Noviból.

A termesgőzök Portoréban is meg fog állani.

— **Horvát kivándorlók megbüntetése.**

Podjonjak Miklós huszonöt éves mekinyei, horvátországi illetőségű kivándorlót tegnap délelőtt egyik detektív igazolásra szelította fel. A rendőrségi kiküldött megállapította, hogy Podjonjak érvénytelen utlevéllel akart Amerikába utazni. A detektív erre a rendőrségre kísérte a kivándorlót, ahol letartóztatták s huszonöt dollár készpénzt elkobozták. A referens azonban a kivándorlási tanács ismeretes döntése alapján Podjonjakot szabadlábra helyezte. A rendőrség ugyanis a horvátországi kivándorlókat ilyen esetekben eddig egyenlő elbánásban részesítette a többiekkel. Jekkelfalussy Zoltán kamarás, a kivándorlási biztosi hivatal főnöke azonban a rendőrségnek horvát kivándorlókra vonatkozó határozatát a kivándorlási törvény alapján a kivándorlási tanácskoz felebbezte meg, amely kimondotta, hogy hasonló esetekben a fiumei rendőrség nem illetékes.

— **A Kvarnero közgyűlése.** A Kvarndro Evezős Egyesület választmánya pénteken, március tizenharmadikán tartja meg huszonharmadik évi rendes közgyűlését a Roda-féle vendéglőben.

— **Az Ungaro-Croata közgyűlése.** A Magyar-Horvát hajózási társaság igazgatósága közli, hogy tizenkilencedik évi rendes közgyűlését március harmincegyedikén délelőtt tizenegy órakor tart meg. A közgyűlésen az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése után bemutatják a múlt üzletév mérlegét, majd a felmentés megadása után megválasztják az idei évre a felügyelő bizottság tagjait.

— **Hajózási társaságok esztendeje.** A tengerhajózási magyar részvénytársaságok elmúlt üzletéve nem volt kedvező lefolyású. Az osztrák és olasz versenyt az Adria tengerhajózási részvénytársaság is nagyon megérezte, de különösen azt, hogy alig volt valamelyes kivitell. Az Adria éppen ezért megcsappant üzleti nyereséggel zárta le az elmúlt esztendőt s az osztalék ennek megfelelőleg kisebb lesz a tavalyinál. Valószínű, hogy az Adria az idén 12 koronás osztalékot fog fizetni. A rossz üzleti esztendő a kivitell elégtelen voltának a következménye, amelynek hiánya nagyon is érezhetővé vált. A nemzeti hajózási társaság, amely a kivitell szempontjából a legfontosabb tényező, hivatását s feladatát csak akkor tudja betölteni, ha mindazon eszközök birtokában van, amelyek a hajózási céljainak megvalósítására szükségesek. Más országokban a hajózási fejlesztésére nagy gondot fordítanak. Olaszországban csak nemrégiben nyújtottak be a parlamentben olyan javaslatot, amely sok milliót szánt a nemzeti hajózási támogatására. Nekünk a tengeri hajózási fejlesztésére szükségünk van, ha nemzeti irányban használhatjuk ki a tengerhajózási forgalmat, ha a magyar kivitellnek fokozását tartjuk szem előtt. Az önálló vámterület megvalósulásakor a kifelé irányuló forgalomnál az eddiginél sokkal fontosabb feladatok várnak a nemzeti

hajózási, amely feladatok betöltésére azonban csak akkor alkalmas bármely hajózási társaság, ha a szükséges eszközökkel rendelkezik.

— **Fiume—Velence—és Fiume—Ancona-i gőzhajószolgálat.** A Magyar-Horvát tengeri gőzhajózási társaság tudomására hozza, hogy f. évi március hó 18-ától kezdődőleg Fiuméből való indulással, az olasz vonalakon a nyári menetrend lép életbe.

a) Fiume—Velencei vonal: minden hétfőn d. e. 7-kor, (ezen gőzös menet Abbaziában is megáll) továbbá minden kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton este 8.15-kor; visszajövet indulás Velencéből hétfőn d. e. 7-kor, továbbá kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton este 8-kor.

b) Fiume—Ancona-i vonal: az indulások Fiuméből minden hétfőn és pénteken este 8.15-kor lesznek és minden szerdán 7.30-kor reggel. Visszajövet Anconából az indulások kedden és szombaton 8.30-kor este és csütörtökön reggel 7-kor lesznek.

— **A római magyar műcsarnok.** Miklós Ödön főrend, az 1911. évi római nemzetközi művészeti kiállítás kormánybiztosa a lefolytatott tárgyalások után, a kiállítás további előkészítésére Rómába utazott. Magával vitte a kormánybiztos Hoepfner Guido és Györgyi Géza építőművészeknek pályanyertes terveit, amely szerint a magyar műcsarnok épül, hogy azt az ottani bizottságnak bemutassa. A palota fő vázát természetesen olaszországi anyagból építették, mert az jobban állja az ottani klímát, mint a magyar, de a belső berendezése és díszítése mind magyar anyagból való lesz és magyar műiparosok készítik.

— **Letartóztatott kivándorlási ügynökök.** A rendőrség tegnap letartóztatta Peinovich Miklós graciaci és Stanich Branca gospici illetőségű napszámósokat, akik tiltott kivándorlási ügynökösködéssel foglalkoztak. A két ügynök ugyanis tizenkét horvát kivándorlót akart a susáki Draskovich József gróf-féle kivándorlási irodába kísérni. A rendőrség, miután a két ügynöktől kilencszázharminc korona hat fillér készpénzt elkobzott, mindkettőt az ügyészség börtönébe kísérte át.

A rendőrség ezeken kívül elfogott egy harmadik kivándorlási ügynököt is, névszerint Simunik Biago bilaji illetőségű egyént. A letartóztatott ügynökre azonban nem lehetett a büncselekményt rábizonyítani s így háromszáznegyven korona készpénzt visszaadva szabadlábra kellett helyezni.

— **A postát igénybevevő feleket megvárakoztatni nem szabad.** Ismételtelen előfordult, hogy a felvételi szolgálatot végző posta-és távirat alkalmazottak a postát vagy távirat igénybevevő feleket jelentkezésük alkalmával megvárakoztatták, azért, mert a felvételi szolgálathoz nem tartozó mellékmunkákat végeztek. Ily esetek a feladók és a felvevő posta-és táviratalkalmazottak között a szolgálat menetét zavaró szóváltásokra adtak alkalmat és a posta-táviratalkalmazottaknak magatartása miatt panaszkok emeltek. Erre való tekintettel Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter felhívta a posta- (távirat-, távbeszélő) hivatalok vezetőit és a postamestereket, hogy felvételi szolgálatot teljesítő alkalmazottakat sürgős mellékmunkák végzésével ne bízzák meg, a felvevő közegeket pedig figyelmeztette, hogy az elodázható más munkát — ha fél jelentkeznek, — azonnal hagyják abba és elsősorban a közönséget szolgálják ki.

— **Kihalászott torpedó.** A napokban két chioggiai halászbárka a Cherso sziget közelében egy torpedót halászott ki. Ugyanis halászat közben a két vitorlason levő személyzet észlelte, hogy valami nehéz tárgy akadt a hálóba. Eleinte azt hitték, hogy egy nagy hal került bele, mire a nagy zsákmány reményében nagy erőfeszítéssel láttak a háló felhúzásához. Nagy volt azonban a bosszúság, amikor a halászok meglátták, hogy hal helyett torpedót fogtak. Az izgalom lecsillapultával a torpedót a Chersói kikötőbe vitték, ahonnan értesítették a leletről a haditengerészetet. A haditengerészet vezetősége egy torpedóhajót küldött Chersóba, mely a torpedót Pólába szállította. Megállapították, hogy a torpedót az angol hajóraj, amely néhány évvel ezelőtt itt tartózkodott több torpedóval együtt elvesztette. Az angol hadvezetőség akkor a torpedók elvesztését be is jelentette az illetékes hatóságnak.

— **A magyar szent korona ünnepe Rómában.** Az a nagy arányú készülődés, melyet az Országos Katholikus Szövetség elnöksége (IV., Ferenciek-tere 7.) az április 11—22-ére Rómában tartandó szent korona ünnepség rendezésében tanúsít, már eddig is szép eredményeket biztosított az ünnepség fényének emelésére. Részt vesz az ünnepségen Ő Felsége a király személyének képviselésében Széchenyi Miklós gróf vatikáni nagykövetség, a magyar királyi kormány képviselésében Bezeredy Viktor államtitkár; a püspöki kart képviselik Széchenyi Miklós gróf, Radnai Farkas, Balás Lajos, Zichy Gyula gróf, Boromisza Tibor és Fischer-Colbrie Agost megyés püspökök. Részt vesznek az ünnepségen: több főrend és orsz. képviselő, nagyobb országos intézményeink képviselői. Képviseltek magukat a káptalanok is. A Vatikánnal történt hivatalos megállapodás szerint az ünnepségen résztvevők április 17-én fognak tisztelegni X. Pius pápánál s ez alkalommal történik a magyar szent korona és koronázási jelvények hű és nagyértékű másolatának ünnepélyes ajándék adása a pápának Széchenyi Béla gróf, a magyar szent korona őre jelenlétében. A rendezőség különös gondot fordít arra, hogy az ünnepség fényének emelése mellett a résztvevőknek az ut kellemes és szórakoztató tanulmányul szolgáljon, ép ezért vette fel programjába Velence, Firenze és Nápoly érintését és a részvételi díjakat szokatlan olcsó árban (I. oszt. 270 kor., II. oszt. 220 kor., III. oszt. 150 korona) szabta meg. Sohasem volt nagyobb szükség tanubizonyoságot tenni a magyar nemzet és a magyar királyság önállósága mellett az egész világ előtt, mint jelen alkalommal s ez egyúttal a legfontosabb ok arra, hogy mind az országos intézményeink, mint pedig a magyar közönség részéről minél többen jelentkezzenek részvételre. A rendezőség ezúttal is kéri az érdeklődőket s különösen az intézményeket, hogy az ünnepség sorrendjének megfelelőbb összeállítására érdekében jelentkezésüket minél előbb tegyék meg az Országos Katholikus Szövetségnek, (Budapest, IV., Ferenciek-tere 7.) ahol minden érdeklődésre készségesen szolgálnak felvilágosítással.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnapi, részben a mai napon a következő hajók érkeztek: „Franz Ferdinand“ osztrák gőzös Triesztből üresen; „Carolina“ osztrák gőzös Triesztből üresen. „Tomaby“ angol gőzös Rufisqueből 1300 tonna vegyes áruval; „Francesca“ osztrák gőzös Buenos-Ayresből 2544 zsák guebrachoval, 250 bál gyapjuval, 580 hordó olajjal, 100 hordó fával, 33 láda géppel és 4400 tonna vegyes áruval; „Zichy“ magyar gőzös Cataniából 25,000 láda narancscsal és 1300 zsák kénnel; San Spiridiano“ görög vitorlás Piraeuszba üresen.

Indult: „Ida“ osztrák gőzös Philadelphiába 4000 tonna magnessittal; „Ebro“ angol gőzös Hullba 400 tonna cukorral, 200 tonna liszttel és 250 hordó fakivonattal.

„Romea“ angol gőzös Marseillebe üresen; „Carniolia“ osztrák gőzös Smirnába 350 tonna cukorral, 50 tonna rizsszel, 60 tonna fával és 40 láda üveggel.

Távirat ◀▶ Telefon

— **Khuen József főhercegnél.**

BUDAPEST, márc. 16. Khuen-Héderváry miniszterelnök ma reggel Bécsből Budapestre érkezett. A miniszterelnök délután fél egy órakor megjelent József Ágost főhercegnél, akivel a felosztást elrendelő királyi kézirat kihirdetését és a trónbeszéd megfogalmazásának részleteit beszélte meg. A kihallgatás mintegy fél óráig tartott, amely után Héderváry gróf a miniszterelnökségre tért vissza, ahol a folyó ügyek elintézésével foglalkozott.

— **Justhék permanens ülése.**

BUDAPEST, márc. 16. A Justh párt erőteljes akcióra készül a Héderváry kormány ellen. A kormány ugyanis a parlamentet március huszonegyedikére hivatja össze, amelyen bejelentik a képviselőház március huszonkettediki

felosztását. A Justh párt erre való tekintettel mai értekezletén elhatározta, hogy a párt nevében Justh Gyula feltétlenül be fogja nyújtani a vád alá helyezési indítványt a Khuen kabinet ellen s annak azonnali napirendre való tűzését fogja követelni. A párt egyuttal el van tökéltve arra is, hogy a vita kiterjesztésével megakadályozza a huszonegyedik ülés bezárását s a felosztást elrendelő királyi kéziratnak huszonegyedik felolvasását. Ezzel szemben a kormány kettedik elnökben, hogy a miniszterelnök és Justh Gyula felszólalása után a vitát bezárja, amely után az ülészakot berekesztettnek fogja nyilvánítani.

Herceg és ügyvéd vizsgálata.

BUDAPEST, márc. 16. Koburg Fülöp herceg ügyvéde Baruch dr. és Lujza főhercegnő képviselője Visontai Soma között egy sértésből kifolyólag kinos affér keletkezett. A mély sértésért Visontai elégtételt kért Baruchtól, aki a sértés értelmi szerzőjeként Koburg Fülöp herceget nevezte meg. Visontai Soma megbízottjai után a hercegtől a tényállásra vonatkozó felvilágosítást vagy elégtételt kért.

A munkapárt Szabolcsban.
NYIREGYHÁZA, márc. 16. A szabolcs-megyei nemzeti munkapárt ma megalakult.

Képviselő jelölés.

MAROSUJVÁR, márc. 16. A marosujvári függetlenségi választók Kemény Árpád drt jelölték a kerület képviselőjének.

Visszavonuló képviselő.

TENKE, márc. 16. A függetlenségi polgárok ma Horthy Béla jelenlegi képviselőnek újból felajánlották a kerület mandátumát. Horthy azonban kijelentette, hogy nem akar többé mandátumot.

Halálos utazás.

ARAD, márc. 16. Szecsei Péter szemlaci földbirtokos kocsin akart hazahajtani. Az országúton azonban a lovak megbokrosodtak s a felboruló kocsi maga alá temette a földbirtokost. Szecsei azonnal meghalt.

Magyar képviselő

Lueger temetésén.

BUDAPEST, márc. 16. Lueger bécsi polgármester temetésén a román diákok küldöttsége mellett egy magyar lapudósító felismerte Lukács László román nemzetiségi képviselőt is. Mikor ezt a hírlapíró Lukácsnak szemére lobbantotta, ez kihívóan gunyos hangon így válaszolt: „Megengedem, hogy a magyargyűlölő Lueger temetésén akár le is fotografáljanak.” Magyar politikai körökben Lukács magatartása kinos feltűnést keltett.

Szterényi az Agrárbank elnöke.

BUDAPEST, márc. 16. A Magyar Agrár és Járulékbank mai közgyűlését követő igazgatósági ülésen Szterényi Józsefet a bank igazgatósági elnökének választották meg.

Nyilt-tér*).

Meghívó.

A Tenger melléki Bank és Takarékpénztár (Részv. Társ.) Susák

XIV. rendes közgyűlésére, mely az intézet helyiségeiben f. é. április 3-án d. e. 10 órakor tartatik meg a következő napirenddel:

1. Az igazgatóság jelentése, az 1909-iki mérleg benyújtása és a tiszta haszon felosztására vonatkozó javaslat.

2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A felmentvény megadása az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak.
4. Az igazgatóság javaslata a részvénytőkének egy millió koronáról két millió koronára való emelése iránt.
5. Javaslát az alapszabályok 6. szakaszának megváltoztatására nézve.
6. Az igazgatóság jelentése.
7. Esetleges indítványok (az alapszabályok 24. szakaszának szem előtti tartásával.)

A t. részvényesek, kik szavazati jogukat a közgyűlésen gyakorolni akarják, legkésőbb március 30-áig tartoznak részvényeiket az intézet susáki központjánál vagy a fiumei illetve buccarii fiókjánál letenni.

Az alapszabályok 20. szakasza értelmében 20 részvény bírása jogosít fel egy szavazatra a közgyűlésen.

Susák, 1910. március 12-én.

A Tenger melléki Bank és Takarékpénztár (Részv. Társ.) Susák igazgatósága.

* E rovatban közöltékért a beküldő felelős. (A szerk.)

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a **SCOTT-féle EMULSIÓ**. Az egészség gyors visszaszerzése meglepi mindazokat, a kik először tesznek kísérletet a

Scott-féle Emulsió-val.

A SCOTT-féle Emulsió csakis annak köszönhet nagy hírnevét, hogy összes alkotórészeiben fenntartja legnagyobb fokú tisztaságát.

Nagyon megfelelő az elkényeztetet inynek és a meggyengült emésztésnek

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógyszertárban.

Görpálya

2400 m. vágány, 28 billenőkocsi váltók, fordítóköröngök olcsón eladó.

Kérdezősködni: Blockner I. hirdetési iroda, „R. 4000” jel. alatt, Budapest, IV., Sütő-utca 6.

Bredár Lajos

mosoda és tisztító intézet

FIUME Via Lavatoio I. Telef. 988. Specialista pipere, - kelengye- és gallér tisztításban.

Varieté Hotel Susak

Esténként elsőrendű művészi erők fellépte.

Belmonte Nela szubrett.
Nixon Elza átváltozó táncosnő
Navraszty Ella magyar énekesnő
Polly Molly bécsi énekesnő
Claudino ének és zeneművész
Belmonte Tina nápolyi énekesnő
Wagner Liza német énekesnő
Roos Ada nemzetközi énekesnő.

Végül kitűnő bohózat:
Serenissimus a Varietében.

Kezdetre 9 órakor.

Belépti díj 1 kor.

Ujságelárusítók (rikkancsok)

jó heti fizetéssel és eladási jutalékkal felvételnek „A TENGERPART” kiadóhivatalában Vicolo delli Ospedale, Wurzer-ház.

„OLLA” kapható minden gyógyszertárban és jobb drogériában. 2 évi jótállás.

VÁLOGATOTT MINTAGYŰJTEMENY TUCATJA K. 5.—

„Olla”-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja. Mindenütt kapható. Erd. árjegyzék ingyen.

Német kisasszony

3 éves bizonyítvánnyal, járatos gyermekápolásban és azok foglalkoztatásában; varrni is tud, állást keres. Cim: Wolf Berta Wien, XIX., Seilerecker-gasse 41.

FIGYELEM!

A közeledő húsvéti ünnepekre

PRÁGAI és MAGYAR SONKÁK

legelőnyösebben beszerezhető
Szathmáry György

hentesnél FIUME Vicolo Germania 1.
Telef. 9-87. Telef. 9-87.

Fióküzlet: Közp. vásárcsarnok
17. sz. fülke. Telef. 11-72.

ifj. Latcovich János

FIUME, Kossuth Lajos u. 2.

TELEFON száma 994.

Legolcsóbb női- és férfi divatáruház. Mennyasszonyi kelenyék. Legfinomabb és legdivatosabb gallérok és kézelők, sétatálcák, nap- és esernyők, bőr- és cernakeztyűk. Női övekben nagy választék. Színes és fehér ingek óriási raktára. Nyakkendők ingyen.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEAK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtti 9 órától izletes
villásreggeli olcsó árakon.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jó hírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnázene.
TULAJDONOS:
ifjú BUDAI KÁROLY

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító
GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajájlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

SCHÖN I.
Szépség és hajápolási terme

Fiume. Via del Governo 2 II. emelet. Telef. II-89.

A legújabb módszer szerinti arc-
kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) vil-
lanyos arcmasszás (vibrations massage)
szemölcslevétel és arcban levő szőr
eltávolítása, tyukszemvágás stb. Disz-
fésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások a rendelő
lakásában is elvégeztetnek.

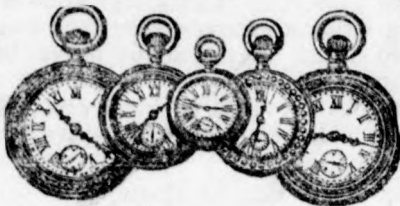
Hivatalozgái, irodaszolgái, altiszti vagy
raktárnoki

állást keres

magyarul, horvátul és románul beszélő
28 éves tisztességes fiatalember. Eset-
leg közvetítésért 200 korona jntalmat ad.
Cím a kiadóban.

Fiume első, legnagyobb és
legjobb hírnevű óraüzlete

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Nattich Henrik - Fiume (COPSO)
CHRONOMÉTER ÉS MŰORÁS.

Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-
hütte-fele gyártmányú elsőrendű órákban
és chronométerekben.

**VARIÉTÉ
ORIENTALE**

Fiume. Via Lavatoio
(Uj Kucich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből
összeállított műsor.

Elsőrendű magyar énekesnők.
Kezdet 9 órakor. Belépti díj 1 korona.

Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

KING EDWARD

őnborotváló készülék.

Sérülés kizárva!

A világ lepraktikusabb
berotváló készüléke. Bár-
sony puha berotválkozás
minden előismeret nélkül.
1908-1909. évben 100.000
darabnál több kelt el.
Fényes elismerő levelek a
társadalom minden köré-
ből. Köszöretetés és lehu-
zás már nem a berotvál-
kozó költsége. Garantiálás.
Visszavétel. Komplet és
kiválóan finom kivitelben
kor. 9-75. Portó 45 filler.
: : : Szizonteárusítók keres-
: : : tetnek. : : :

Rendeljen még ma:
KING EDWARD SAFETY RAZOR Comp. CHICAGO
egyedüli Kontrahense
JAQUES BALOG WIEN
II 298 Praterstrasse 57.

Nagy feltűnést

kelt orvosi körökben a
keleti

EVOE-HAJVIZ

feltalálása

EVOE olyannyira hat a hajgyökere, hogy 8 nap alatt
feltűnően fej és szakállhajat növeszt, ott ahol ez egy-
általában lehetséges. Fejkorpa és hajhullás jótállás
mellett megszűnnek. EVOE-től minden haj hosszu és
sűrű lesz. EVOE ősz hajnak fokozatosan visszaadja ere-
deti színét. Fgy (több óra elegendő) nagy üveg EVOE
ára K. 5.—, 3 üvegé K 12.— Fehér, finom és gyengéd
bőrt, amely szeplőtől, mitesszerektől és izzadmányoktól
ment, a következő teljesen ártalmatlan szerektől nyer-
hetünk: EVOE-szappan drbja K 1.—, EVOE-crème té-
gelyenként K. 2.— és K. 4.—, EVOE-puder (fehér, ró-
zsaszínű és crème) 2 és 4 koronás dobozokban, stb.
Szétküldi utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküld. ellenében

BALOG JAQUES

WIEN, II.562. Praterstasse 57.

VELENCE PENSION
Hotel penzió JOLANDA INTERNATIONAL.

Legolcsóbb, legszebb fekvésű szálló RIVA degli
: SCHIAVONI, 200 lépésnyire a MÁRK-tértől. :
Modern kényelem. - - - Villanyvilágítás
Kitűnő konyha. - - Szobák 3 lírától feljebb.
: : : Penzió 8 lírától feljebb. : : :

Családi szálló és penzió 2 peronyire a Márkus-
tértől. — Villanyvilágítás — Fürdő.
— Telefon 1386. —
Teljes penzió 7 lírától. — Szobák 2 1/2
lírától feljebb.
Elismert jó konyha. Az egész éven át nyitva.
A magyar vendégek részére jár
„A TENGERPART”.

STANFLIN ANTAL butorraktára

FIUME - Via Municipio 3II - FIUME

Óriási választék modern luxusbutorban,
vas- és rézbutorban, igen jutányos áron.

•• Saját kárpitósműhely. ••

• Telefon 866. • Telefon 866. •

MOHOVICH C. A.

FIUME Via Governo TRIEST Via Ponterosso 6

Alapított 1890-ben.

A látható írásu, világhírű

Underwood írógépek

vezérképviselte.

Modern irodaberendezések. - Amerikai butor.
Másoló készülékek. - Mappák. - Bélyegzők. -
Bádog- s email feliratok.

Mechanikai javító műhely.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart”, január 1-én hetedik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

➔ **„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.** ➔

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.